

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na šesti redni novinarski konferenci v letu 2016. Ta bo v ponedeljek, 24. oktobra 2016, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: Umetniški ustroj Noordung. Filozofija in njen dvojniki

Avtor: Bojan Anđelković

Leto: 2016

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije

ISBN: 978-961-254-934-3

Specifikacija: trda vezava – platno • 16,7 × 23 cm • 408 strani

Cena: 29,00 EUR

Knjiga obravnava opus Dragana Živadinova iz političnega, umetniškega, tehnostvenega in filozofskega vidika (predvsem prek filozofij Gillesa Deleuza, Friedricha Nietzscheja in Michela Foucaulta), in sicer skozi vse tri razvojne faze njegovega gledališča: Scipion Nasice (1983-1987), Rdeči pilot (1987-1990) in Noordung (1990-1995-2045). V središču zanimanja Živadinova je gledalec oziroma mehanizem njegove vključenosti v predstavo, zaradi česar so pri postgravitacijski umetnosti družbenopolitične, gledališkoumetniške in tehnostvene strukture in strategije razumljene kot dispozitivi oziroma polja sil. Ne gre preprosto za režiranje gledaliških predstav, ampak za ustvarjanje konceptualne »celostne umetnine«, za katero je značilno predvsem to, da je procesualna. Živadinovo gledališče ponavljanja se tako postavlja strogo nasproti meščanskemu gledališču reprezentacije: petdesetletni projekt Noordung:1995-2045 je konceptualiziran tako, da skozi kompleksno ponavljanje vsakih deset let proizvede lastno razliko, pri čemer je razlika generični del samega ponavljanja. Umetniški ustroj Noordung tako ne uprizarja nikogar drugega kot samega sebe, kar je tudi njegov najgloblji smisel.

Naslov: MoMoWo • 100 projects in 100 years. European Women in Architecture and Design • 1918-2018

Uredile: Ana Fernandez Garcia, Helena Seražin, Emilia Maria Garda, Caterina Franchini

Leto: 2016

Zbirka: Women's Creativity since the Modern Movement

Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-254-922-0

Specifikacija: mehka vezava • 15 × 21 cm • 376 strani

Avtorji posameznih prispevkov: Alain Bonnet, Elena Dellapiana, Ana María Fernández García, Wenche Findal, Caterina Franchini, Emilia Maria Garda, Marjan Groot, Aleksandra Ilijevski, Claude Kovatchévitch, Alicia Menéndez Martínez, Stéphanie Mesnage, Esther Rodríguez Ortiz, Maria Helena Souto, et al.

Razstavni katalog *100 Works in 100 Years. European Women in Architecture and Design. 1918-2018* prinaša izbor nekaterih najbolj reprezentativnih primerov evropske arhitekture in oblikovanja, ki jih je sto žensk ustvarilo v obdobju od konca prve svetovne vojne do danes. Izbrano število del je simbolično, saj 'sto' v latinščini lahko pomeni tudi 'nešteto' (lat. *centium*), medtem ko število ustvarjalk – vsako delo ima drugo avtorico – izhaja iz namena MoMoWo projekta predstaviti čim več različnih avtoric in s tem posledično osvetliti tudi manj znane osebnosti. Katalog vsebuje biografije arhitektk, gradbenih inženirk, oblikovalk na področju notranjega in industrijskega oblikovanja, urbanistk in krajinskih arhitektk iz 26-tih držav. Zastopane so glavne smeri in pomembne 'šole' na področju arhitekture in oblikovanja iz vse Evrope. Biografski podatki obsegajo izobrazbo in šolanje, poklicno pot ustvarjalk, mreže v katerih so ženske delovale, vključno z neformalnimi skupinami, članstvom v institucijah in združenjih, njihov profil na

mednarodnem, nacionalnem, lokalnem in regionalnem nivoju, kot tudi kako so predstavljale svoje delo na razstavah, v publikacijah, na javnih natečajih ...

Naslov: **MoMoWo. Women. Architecture & Design Itineraries across Europe**

Uredile: Sara Levi Sacerdotti, Helena Seražin, Emilia Garda, Caterina Franchini

Leto: 2016

Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

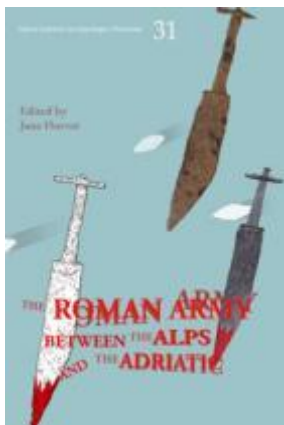
ISBN: 978-961-254-906-0

Specifikacija: mehka vezava • 15 × 21 cm • 231 strani

Avtorji posameznih prispevkov: Alain Bonnet, Ana María Fernández García, Caterina Franchini, Marjan Groot, Simona Kermavnar, Franci Lazarini, Sara Levi Sacerdotti, Katarina Mohar, Helena Seražin, Maria Helena Souto, et al.

Arhitekturni vodič predstavlja izbrane projekte žensk na področju arhitekture in oblikovanja 20. in 21. stoletja. Obsega predstavitev dosežkov žensk v štirih evropskih mestih in dveh deželah: Barcelona, Lizbona, Pariz, Torino, Nizozemska in Slovenija. Vsak od teh je predstavljen z uvodnikom in tremi potmi, na koncu pa za vsako deželo sledi krajši zapis o eni od pionirk na področju arhitekture in oblikovanja. V vodiču je predstavljenih 125 objektov, poleg bogatih ilustracij pa nudi tudi osnovne informacije o dostopnosti izbrane lokacije. Kot strokovna brezplačna publikacija je izšel v okviru evropskega projekta »MoMoWo – Women's Creativity since the Modern Movement« in je dostopen tudi na domači strani projekta.

Naslov: **The Roman army between the Alps and the Adriatic**

Uredila: Jana Horvat

Slikovno gradivo Mateja Belak

Leto: 2016

Zbirka: Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 31

Jezik: angleški • italijanski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Filozofski inštitut, Fakulteta za arhitekturo

ISBN: 978-961-254-895-7

Specifikacija: mehka vezava • 14 × 20 cm • 264 strani

Cena 19,00 EUR

Avtorji posameznih prispevkov: Lorenzo Cigaina, Maurizio Buora, Tiziana Cividini, Elena Di Filippo Balestrazzi, Alberto Vigoni, Federico Bernardini, Giacomo Vinci, Boštjan Laharnar, Jana Horvat, Beatriče Žbona Trkmanč, Davide Redaelli, Christian Gugl, Wolfgang Neubauer, Erich Nau, Renate Jernej, Dino Demicheli, Branka Migotti, Emanuela Murgia, Ivan Radman-Livaja, Vlatka Vukelić, Marjeta Šašel Kos

Serijska *Studia Alpium et Adriae* predstavlja rezultate mednarodnega sodelovanja treh ustanov Avstrije, Italije in Slovenije (Univerze Alpe-Adria v Celovcu, Univerze v Vidmu in Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU – Inštituta za arheologijo iz Ljubljane).

Nedavna odkritja in ponovno proučevanje starih najdb so omogočila nove poglede na rimsko vojsko in zgodovinska vprašanja, povezana z vojaškimi aktivnostmi v zaledju severnega Jadrana in v vzhodnih Alpah. Knjiga *Rimska vojska med Alpami in Jadranom (The Roman army between the Alps and the Adriatic)* in hkrati prvi zvezek *Studia Alpium et Adriae* vsebuje prispevke enaindvajsetih avtorjev iz štirih dežel (Italije, Slovenije, Hrvaške in Avstrije). V njej so predstavljeni rezultati raziskav, ki so potekale v zadnjih letih v okviru različnih raziskovalnih skupin in projektov. Delo obsega obdobje od začetkov rimskega osvajanja do pozne rimske dobe (1. st. pr. n. št. do 5. st. n. št.) na prostoru Desete italske regije in v delih rimskih provinc Norika, Zgornje Panonije in Dalmacije. Prispevki se dotikajo vprašanj o kronologiji in

strategiji rimskega osvajanja, arhitekturi vojaških postojank, ostankih orožja in vojaške opreme. Epigrafski spomeniki razkrivajo izvor vojakov, načine rekrutiranja, premike vojaških enot in naselitev veteranov. Poglavlja v knjigi si sledijo po geografskem zaporedju, od zahoda proti vzhodu, z začetkom v Akvileji, ki je bila izhodišče za vojaške operacije v obdobju osvajanja, pozneje pa branik pred vpadi z vzhoda. Zadnja poglavja so posvečena vlogi rimske vojske v Panoniji. Članki so napisani v angleškem in italijanskem jeziku. Knjiga je dostopna tudi na spletu.

Naslov: Železnodobno naselje Most na Soči. Gradbeni izvidi in najdbe / The Iron Age Settlement at Most na Soči. Settlement Structures and Small Finds

Avtorja: Janez Dular, Drago Svoljšak

Leto: 2016

Zbirka: Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 33

Jezik: angleški • slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-254-935-0

Specifikacija: trda vezava • 20 × 29 cm • 368 strani • 224 fotografij, načrtov in risb, 100 tabel, 5 prilog

Cena: 73,00 EUR

Na začetku monografije *Železnodobno naselje Most na Soči* je podan geografski oris kraja, temu pa sledi izčrpna zgodovina raziskovanj, ki ji je dodan seznam dosedanjih objav. V osrednjem delu knjige so predstavljeni gradbeni izvidi šestintridesetih hiš, kolikor jih je bilo odkritih na raziskanem območju. To je doslej najobsežnejša objava kakega železnodobnega naselja, ki daje povsem nova spoznanja o bivalni kulturni železnodobnega človeka na območju Caput Adriae oziroma jugovzhodnih Alp. Iz številnih podatkov, dobljenih z izkopavanji, je bilo moč rekonstruirati tlorisno zasnovo naselja, način gradnje hiš in številne tehnične detajle. Ugotovljeno je bilo, kako so bili zgrajeni drenažni zidovi, skarpe in temelji pa tudi kakšni so bili podi, lesene konstrukcije sten, odtočni jarki in jame, v katerih so se odvijali proizvodni procesi (npr. metalurgija, lončarstvo). Tekst spremlja 229 načrtov in fotografij, ki odlično dopolnjujejo detajlne opise objektov. V zadnjem delu monografije je na sto tablah predstavljeno drobno gradivo, ki je bilo najdeno v stavbah. Prevladuje seveda lončenina, vendar pa so bili odkriti tudi številni kamniti, koščeni in kovinski predmeti. Slednji so še posebej pomembni, saj je moč z njimi natančno datirati objekte, hkrati pa kažejo na visoko tehnološko znanje takratnih obrtnikov.

Naslov: Stična. Železnodobna naselbinska keramika / Iron Age Settlement Pottery

Avtorica: Lucija Grahek

Prevod: Andreja Maver

Risbe: Dragica Knific Lunder, Tamara Korošec

Leto: 2016

Zbirka: Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 32

Jezik: angleški • slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-254-923-7

Specifikacija: trda vezava • 20 × 29 cm • 448 strani • 82 risb, grafov in fotografij, 22 prilog

Cena: 61,00 EUR

Cvinger nad Virom pri Stični velja za eno najpomembnejših železnodobnih središč na območju jugovzhodnih Alp. Njegova pomembnost se ne izraža zgolj v velikosti in umeščenosti v prostor, ampak tudi v ekonomski moči prebivalstva, ki jo je moč razbrati iz bogatih najdb najdenih na stiških nekropolah. Do sedaj je bilo o Stični objavljeno lepo število znanstvenih razprav, člankov in monografij, ki večinoma obravnavajo najdbe z grobišč. Predstavljeni so bili tudi izsledki naselbinskih izkopavanj z mednarodno

soudeležbo v letih 1967 do 1974, vendar brez celovite in poglobljene analize keramičnih najdb. Le-tem je posvečena pričujoča knjiga, razdeljena v tri dele. Prvi del prinaša revizijo naselbinskega stratigrafskega in kronološkega zaporedja, ki omogoča povezavo med pogosto težko opredeljivimi naselbinskimi in utrdbenimi fazami ter pripadajočim večinoma keramičnim gradivom. Drugi del predstavlja jedro razprave, to je analitične študije keramike (način izdelave, oblike, okras), zaključuje pa se s pogledom na kulturni razvoj naselja in kronološkim okvirjem, kot ga zarisuje keramično gradivo. Tretji del je kataloška predstavitev reprezentativnega vzorca obravnavanih najdb.

Naslov: **Naravoslovje 3. Zoologija in primerjalna anatomija**

Avtor: [Plinij Starejši](#)

Leto: 2016

Zbirka: [Historia scientiae](#)

Jezik: slovenski

Založnik: [Založba ZRC](#)

Izdajatelj: [Založba ZRC](#)

ISBN: 978-961-254-944-2

Specifikacija: trda vezava • 15 × 23 cm • 454 strani

Cena: 37,00 EUR

Tretja knjiga Plinijevega *Naravoslovja* vključuje prevod knjig 9–11 in komentar k njim. V 9. knjigi pisec obravnava vodne živali (kiti, delfini, želve, različne vrste rib ipd.), v 10. knjigi pa ptice (noj, različne ujede, pav, detel, perutnina, različne ptice pevke in selivke, mitološke ptice, ptičja jajca, jajca drugih živali, nekatere posebnosti živalskega sveta ...). Enajsta knjiga je posebnost, saj združuje dve dela; v prvem, krajšem delu predstavi žuželke (med njimi največ prostora namenja čebelam), v drugem delu pa obsežneje primerjalno anatomijo živih bitij glede na posamezne organe in njihove funkcije, od človeka do žuželk. Plinij pogosto opisuje podvrste živalskih vrst, opisuje njihove posebnosti, predstavi njihov pomen za človeka in njihovo prisotnost v vsakdanjem življenju ljudi, verski pomen nekaterih živalskih vrst, mitološke vrste, posebne primere odnosa med ljudmi in živalmi ter druge zanimivosti. Opise vseskozi nadgrajuje s krajšimi in daljšimi vsebinskimi zastranitvami, v katerih predstavi še posebej zanimive tematike, npr. školjke, iz katerih so pridobivali škrlat. Ne pozabi tudi na moraliziranje in kritiko tedanje rimske družbe.

Naslov: **Zgodovina morale 2. Ljubezenske strasti, prevare, nasilje in njihovo kaznovanje na Slovenskem med srednjim vekom in meščansko dobo**

Avtor: [Dušan Kos](#)

Leto: 2016

Zbirka: [Thesaurus memoriae Dissertationes 12](#)

Jezik: slovenski

Založnik: [Založba ZRC](#)

Izdajatelj: [Zgodovinski inštitut Milka Kosa](#)

Soizdajatelj: [Zgodovinski arhiv Ljubljana](#)

ISBN: 978-961-254-921-3

Specifikacija: trda vezava • 20 × 28 cm • 494 strani

Cena: 49,00 EUR

V drugem delu monografije (prvi del je izšel leta 2015), ki sodi v razvijajočo se zgodovinsko poddisciplino zgodovina mentalitet in vsakdanjega življenja, je predstavljena ljubezenska in spolna morala v kontekstu nedovoljenih, grešnih, kriminaliziranih in drugih deviantnih oblik. Arhivski in materialni viri so avtorjevo pozornost usmerili v obdobje med 8. in 18. stoletjem, a z največjim poudarkom na renesančno in baročno dobo (16.–18. stoletje). Avtor uporablja zanimiv pristop in metodo: potem ko natančno predstavi sodno-

upravne prakse in zapise iz obravnavanja morale, predstavi večje število primerov iz ločitvene in kazenske prakse (tudi mikro študije), ki jih pojasni tudi s primerjavami iz evropskega okolja. Tako iz različnih perspektiv osvetli razvoj zaznavanja najpogostejših spolnomoralnih problemov (zakonolom, konkubinat, nasilje in materialno zanemarjanje v zakonu, istospolne prakse, incest, bigamija, posilstvo, prostitucija itd.). Obe knjigi o morali dajeta vpogled v dolgo genezo sodobnega dojemanja ljubezenskih zaznav in praks ter deviacij v staroslovenski in tudi evropski družbi v predmoderni dobi.

Naslov: **Slovar slovenskega knjižnega jezika 2016. Elektronska objava tretje izdaje**

Glavni uredniki: Nataša Gliha Komac, Nataša Jakop, Janoš Ježovnik, Boris Kern, Simona Klemenčič, Domen Krvina, Nina Ledinek, Matej Meterc, Mija Michelizza, Tanja Mirtič, Matic Pavlič, Andrej Perdih, Špela Petric, Marko Snoj, Andreja Žele

Leto: 2016

Zbirka: Fran

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ISBN: 978-961-254-954-1

Tretja izdaja *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* je novi temeljni informativno-normativni enojezični razlagalni slovar slovenskega jezika srednjega obsega, ki opisuje jezikovno stanje in pojmovni svet sodobnega slovenskega jezika, interpretirana glede na jezikovno rabo, izkazano v raznovrstnih sodobnih, predvsem korpusnih, gradivskih virih. V okviru njegovih slovarskih sestavkov, ki jih na makrostrukturni ravni uvaja enobesedna iztočnica, so celovito in sistematično opisane pomenske, slovnične, pragmatične in druge lastnosti eno- in večbesednih nefrazeoloških in frazeoloških leksikalnih enot. Slovar je izdelan povsem na novo in je v skladu s sodobno leksikografsko prakso oblikovan primarno za uporabo v spletnem okolju in drugih digitalnih okoljih. Jezikovni podatki so v njem opisani, organizirani in prikazani tako, da bi bil slovar čim bolj uporaben in razumljiv. Slovar je prosto dostopen na slovarskem portalu *Fran* Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Naslov: **Digitalni podatki**

Uredili: Rok Ciglič, Matjaž Geršič, Drago Perko, Matija Zorn

Leto: 2016

Zbirka: GIS v Sloveniji 13

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika

ISBN: 978-961-254-929-9

Specifikacija: mehka vezava • 16,5 × 23,5 cm • 272 strani

Cena: 39,00 EUR

Avtorji posameznih prispevkov: Blaž Barborič, Andrej Beden, Jurij Beguš, David Bole, Rok Cedilnik, Rok Ciglič, Miha Čekada, Barbara Čenčur Curk, Klemen Čotar, Vesna Dežman Kete, Dejan Dragan, Petra Gostinčar, Dejan Grigillo, Mauro Hrvatin, Mateja Iršič Žibert, Matjaž Ivačič, Mojca Janžekovič, Julij Jeraj, Primož Kete, Andrej Kobler, Žiga Kokalj, Boštjan Kop, Mojca Kosmatin Fras, Tomaž Kramberger, Edisa Lozić, Aleš Marsetič, Dragan Matijašič, Nika Mesner, Matjaž Mikoš, Timotej Mišič, Boštjan Muri, Janez Nared, Margarit Nistor, Luka Novak, Krištof Oštir, Peter Pehani, Drago Perko, Dušan Petrovič, Rok Pisek, Klemen Prah, Marko Premelč, Blaž Repe, Peter Rogelj, Bojan Rupnik, Ivan Stanič, Gregor Štrubelj, Benjamin Štular, Tomaž Šturm, Mihaela Triglav Čekada, Tomi Trilar, Tatjana Veljanovski, Timotej Verbovšek, Petra Vrhovnik, Vitomir Wolf, Gregor Završnik, Matija Zorn, Miha Zorn, Tomaž Žagar, Janez Žibert

Knjiga Digitalni podatki je že 13. v zbirki GIS v Sloveniji. Tudi namen te knjige je predstaviti najrazličnejša spoznanja raziskovalcev v svetu geografskih informacijskih sistemov na območju Slovenije v zadnjih letih. Digitalni podatki so eden izmed osnovnih stebrov geografskih informacijskih sistemov, zato v knjigi prikazujemo, kakšne so možnosti njihove uporabe. V zadnjem obdobju je predvsem lidarsko snemanje povzročilo razmah zelo natančnih in raznovrstnih analiz. V knjigi so nazorno prikazani rezultati projektov in izsledki raziskav s področij, kot so: geografija, hidrologija, varovanje pred naravnimi nesrečami, arheologija, promet, poselitev, daljinsko zaznavanje in druga. Bralec bo v knjigi našel nekatere novosti v uporabnosti GIS-ov, hkrati pa se bo lahko seznanil tudi z zanimivi rezultati raziskovalnega dela na številnih področjih.